

Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut Inatsisissaattut siunnersuut

(Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Akissuteqaat**Aappasaanerinnineq**

Naalakkersuisut ataatsimiititaliaq peqqissaartumik suliaqarsimanerat pillugu qutsavigaat. Soorlu ataatsimiititaliamit oqaatigineqartoq siunnersuutip ukiarmi siullermeerneqarnerata kingorna arlaleri-artumik ataatsimiititaliaq ataatsimeeqatigisarsimavara. Ataatsimiititaliaq nammineerluni suliffeqarfinnik susasaqartunillu arlaleriarluni ataatsimeeqateqartarsimavoq. Innuttaasunik ataatsimiititsinerit pisarsimapput, aammalu Naalakkersuisut oqaatsit pillugit aprilimi oqallitsitsipput. Tamakku pisut tamarmik peqataapput siunnersuutip paasinarsarneqarneranut oqallisigineqarneranullu, tamannarpi-aavorlu kinguartitsinikkut anguniarneqarsimasoq. Tamatumunnga atatillugu peqataasimasut tamaasa kingunissaqarluartumik peqataasimanerat pillugu qutsavigaakka.

Aallaqqaasiutigalugu ataatsimiititaliap maluginiarsimavaa, inatsisissatut siunnersuutip siunertarisai tunggaviatigut Inatsisartuni partiit tamarmik tapersersoraat. Kiisalu Naalakkersuisut naammagisi-maarinnillutik maluginiarpaat, ataatsimiititaliaq isumaliutissiissummini siunnersuummut tapersersu-inerminik nalunaarutiginnimmat. Naalakkersuisut maluginiarpaat, ataatsimiititaliaq isumaqarmat, siunnersuut maannatut iluseqartilluni naammangitsoq oqaatsinut politikki piumasaqaatit eqqar-saatigalugit, aammalu pissutsit assigiinngitsut pingajussaaneerinnginnermi ataatsimiititaliap er-seqqissaateqarfigeqqusimagai.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigisimavai pingajussaaneerinnginnermi allannguutissatut siunnersuummik saqqummiuseqqullugit suliffeqarfinni tamanit iserfigineqarsinnaasuni ussasaarutit allagartalersuutillu pillugit aammalu suliffeqarfiit ingerlatseqatigiiffiillu allakkatigut saaffiginnissutiminni innuttaasup oqaatsit atugai atorlugit saaffiginnittussaanermut pisussaaffilerneqarnissaat pillugu.

Oqaatsinut politikki piumasaqaatit sukaterneqarnissaannik ataatsimiititaliap kissaateqarnerminik saqqummiussaasa suliniuteqarfiginissaanni periarfissat Naalakkersuisut eqqarsaatigisimavaat. Periarfissaasinnaavoq siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummi ilanngunneqarsinnaammat, Naalakkersuisut pisinnaatinneqassasut suliffeqarnermi kattuffiit susasaqartullu attuumassutillit allat isumasioqatigalugit, erseqqinnerusunik malittarisassaliorinnaanermut allagartalersuutini ussasaarutinilu kiisalu suliffeqarfinniit ingerlatseqatigiiffinniillu innuttaasunut saaffiginnissutsini oqaatsitigut piumasaqaataasinnaasut pillugit.

Allagartalersuutini ussasaarutinilu oqaatitsigut piumasaqaatit pillugit innersuussutigineqassaaq Atuisartunut pisisartunullu siunersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit inatsisartut inatsisaanni nr. 10 13. november 1986-imeersumi ilaatigut imaqarmat piumasaqaatigineqarluni, pisiassamat ilitsersuummi oqaatsit atorneqartut pisisussamit paasineqarsinnaasuussasut. Radiomut tv-mullu tunggasuni maleruagassaqarpoq radiomi tv-milu ussasaarutit kalaallisuujuussasut

imaluunniit kalaallisut ataatigut allagartalersugaassasut. Radiumi tv-milu pilerisaarutit aallakaatitassianillu aningaasalersuisarnerit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 5. juli 2006-imeersoq innersuussutigineqarpoq.

Pisortanut saaffiginnissutit pillugit innersuussutigineqassaaq innuttaasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit (Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq) malillugu piumasaqarsinnaamat kalaallisut qallunaatulluunniit pisortanit sullinneqarnissamik. Oqaatsit atorneqartussat pillugit ullumikkut tassa aalajangersagaqareerpoq pisortanut saaffiginninerit, nioqqutissat allagartalersorneqartarnerat aammalu radiomi tv-milu ussasaarutit pillugit.

Ataatsimiititaliamit kissaatigineqartut anguniarlugit periarfissat allat tassaasinnaapput, kingusinnerusukkut peqqissaartumik misissuereernermi tusarniaareernermilu oqaatsit pillugit inatsisissamut allanguutissamik siunnersuummik saqqummiussinissaq, imaluunniit apeqqutit pineqartut pillugit immikkut inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussaqaarnek.

Kiisalu ataatsimiititaliap isumaliutissiisummini kissaatigaa inatsit malinneqanngippat pineqaatissiissutit sorliit qanorlu annertutigisut atuutsinneqassasut erseqqinnerusumik paasisutissiissutigineqassasut. Tamatumunnga Naalakkersuisunit paasisutissiissutigineqassaaq, siunnersuut malillugu taamaallaat periarfissaamat akiliisussanngortitaaneq. Akiliutigineqartussat annertussusissaannut apeqqutaassaaq ilaatigut unioqqutitsinerit qanoq ittuussusiat, tamatumunnga ilanngullugit qanoq sakkortutiginersut aammalu qanoq akulikitsiginersut. Naalakkersuisut periarfissaqanngillat siumoortumik tamanna erseqqissaavigissallugu.

Tamakku saniatigut ataatsimiititaliap qinnuigaanga nassuiaateqarfigeqqullugu, oqaatsit nipilersornermut, atuakkiornermut allatigullu eqqumiitsuliornermut tunngassutillit tusagassiuutit aqcutigalugit innuttaasunut anngunneqartartut aamma inatsimmut ilaatinneqartariaqarnersut. Tamatumunnga Naalakkersuisunit nalunaarutigineqassaaq, tamanna siunersuutit saqqummiunneqartukkut siunertarineqarsimanngimmat, aammalu qularnartoqarpoq taamatut inatsisiliorneq qanorluunniit oqaaseqarsinnaanermut akerliussannginnersoq.

Ataatsimiititaliap naggasiullugu Naalakkersuisunut qinnutigaa itisiliivigeqqullugu, Naalakkersuisunit qaqugu, qanoq aammalu aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqartumik inatsimmi piginnaatitsissutit atorneqalersaarnersut, tamatumunnga ilanngullugu siunertamut atugassanik Naalakkersuisut 2011-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut immikkoortitsiniarnersut. Tamatumunnga Naalakkersuisut ilisimatitsissutigissavaat, innuttaasunik ataatsimiititsisarnerit aammalu oqaatsit pillugit isumasioqatigiissitsinerup ilaatigut ersersikkaa, oqaatsinik ilinniarnissamut periarfissat pioreersut iluamik ilisimaneqanngitsut. Taamaattumik tamatuma annertunerusumik ilisimaneqalernissaa Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat. Oqaatsit pillugit suliniutit annertusarniarlugit Naalakkersuisut 2011-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aningaasaliissutissanik immikkoortitsiniarput. Aningaasaliissutit 2011-mut 2,2 millioner kroniusut ilaatigut atorneqassapput kalaallit oqaasiinik ilinniartitsinermi atugassanut. Tamatuma saniatigut aningaasaliissutit atorneqassapput kalaallit danskillu oqaasiinik pikkorissaanerit annertusarneqarne-
rannut, tuluit oqaasiinik ilinniariartornernut aammalu nutserisutut ilinniarsimasut bachelorinngorni-
arnermut assingusumik ilinniarteqqinneqarnissaannut.

Soorlu siunnersuutikkut takuneqarsinnaasoq, Naalakkersuisut periarfissaqarput suliffeqarnermi kattuffiit susassaqtullu attuumassutillit allat isumasioqatigalugit malittarisassiorsinnaanermut kalaallisut qallunaatullu oqaatsit aammalu oqaatsit inuiannit allanit atorneqartut ilinniarneqarsinnaanernut pisinnaatitaaffiit pillugit, tamatumunnga ilanngullugit pikkorissarnikkut ilinniarsinnaanermullu neqeroorutit aammalu peqataasinnaanermut piginnaatitaaneq. Naalakkersuisut siunniuppaat siunnersuut akuerineqareerpat tamakku pillugit suliffeqarnermi kattuffinnik susassaqtunillu attuumassutininik allanik aallarniutaasunik isumasioqateqarnissaq ingerlatilissallugu.

Inatsisartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu ataatsimii-titaliaata isumaliutissiissumminni pissutsit eqqartugaat pillugit Naalakkersuisut itisiliinertalimmik oqaloqatiginnikkusupput. Taamatut oqaloqatigiinnermi siunniunneqarsinnaapput siunnersuusiornermi piffissaq atorneqartussa, politikkikkut anguniarneqartut, tunngaviusumik inuit piginnaatitaaffii ataqineqartussat, siunnersuut kikkunit tamanit peqataaffigineqarsimasoq, aammalu siunnersuut piviusunngortinneqarsinnaasoq inuiaqatigiinnit tamanit paasineqarsinnaasoq ataqineqarsinnaasorlu.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuutip Inatsisartuni suliarineqarnera ingerlateqqitassanngortippara.